

Schultheisz Lajos, Kálmán És Izidor

Ezek a nagyapám testvérbátyjai és a nagyapám [Schultheisz Kálmán]. Ő van a jobb oldalon, balról látható Izidor, középen pedig Lajos. A felvétel valamikor az 1920-as években készült, Budapesten. Nagyapám 1877-ben született Zsámbékon, és hatvanhét éves korában halt meg 1945-ben, Budapesten. Vízvezeték-szerelőnek tanult, és ha éppen volt munkája, akkor azzal foglalkozott. A nagyapámnak volt még két testvére is. Az egyik Százhalombattán élt, és Izidornak hívták, a másik Törökszentmiklóson lakott, és a Lajos nevet kapta. Megjegyzem, hogy köztük nagyapám volt a szegény ember. A két testvére jómódú volt. Mind a kettőnek szatócsüzlete volt. A százhalombattaiak még harminc hold földet is birtokoltak. Mint gyerek elég sokszor voltam

Százhalombattán, és rendszeresen nyaraltam ott. Valójában nagyon szerettem ott lenni. Volt tíztizenkét tehenük, más állatokat is közvetlenül ismerhettem meg. A szatócsüzletben sok mindenfélét árultak. Emlékszem, volt egy nagy mákdarálójuk, és időnként azzal vacakolgattam-játszogatam. Élveztem a nagy átmérőjű kerék pörgését. Ez a család elég vallásos volt. Ám hogyan és miként élték ki vallásosságukat, azt nem tudom. A péntek estéket megtartották, a bolt szombaton zárva volt, de kóser háztartásuk nem volt. Az Izidor családjában négy felnőtt gyerek volt, három lány és egy fiú. Csak egy lány nevére (Rózsi) és a fiúéra (Imre) emlékszem. Érdekes, hogy egyikőjük sem volt házas. Később mindegyikük a zsidóüldözés következtében halt meg. Deportálták őket, és senki nem jött vissza közülük. Mindezt onnan tudom, hogy amikor néhány éve lent voltam Százhalombattán, az ottaniak elmesélték. Ahol én töltöttem a nyarat annak idején, az a régi -- jóval kisebb -- Százhalombatta volt. Ma is úgy nevezik az ottani lakosok, hogy régi Százhalombatta. Engem persze nem az új, hanem a régi érdekelt. Ahogy ott mentem, mendegéltem, voltak nénik, akik szóba elegyedtek velem, mert látták, hogy egy városi öltözetű, idegen ember halad az utcán, s akkor én mondtam nekik, hogy nagyapám testvére lakott itt a háború előtt, és gyerekként rendszeresen nyaraltam náluk. 'Ki az?' -- kérdezték. 'A Schultheiszék' -- válaszoltam. 'Jaj, az Izidorék?!' -- mondták. És akkor egy idős néni, aki emlékezett rájuk, a lehető legjobb véleményt mondta róluk, ami nekem is nagyon jól esett. Valójában tőlük tudtam meg, hogy elvitték őket, és azt is, hogy miként hajtották ki a faluból a családot.